

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-6 от 11.04.2023 г. за условията и реда за експлоатацията на безпилотни летателни системи и надзора над техните оператори

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 28.06.2025 г. - 27.07.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11217-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

С § 1, т. 1 се предлагат изменения в чл. 4, ал. 1 от наредбата, свързани с чл. 14, пар. 5 и 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 на Комисията от 24 май 2019 година относно правилата и процедурите за експлоатация на безпилотни въздухоплавателни средства (Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947) и с чл. 19а, ал. 1, т. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ). Чрез препращащата разпоредба на чл. 4, ал. 1 от наредбата изрично се посочва, че операторите на безпилотни летателни системи (БЛС), в зависимост от това в коя категория ще ги експлоатират и вида на съответното БЛС, следва да бъдат вписвани в електронен регистър, което ще осигури пълна яснота по отношение на изискванията за регистрация, прозрачност и правна сигурност на потребителите и гражданите. Това ще укрепи доверието на обществеността в използването на безпилотни технологии и ще създаде основа за безопасната им интеграция в обществото. Ще се създаде възможност за операторите да се запознаят с конкретните изисквания, които трябва да изпълнят, за да експлоатират законосъобразно съответните БЛС.

С предложенията в § 1, т. 2, б. „а“ и § 2, т. 1 се създава възможност за лица от трети държави да се регистрират като оператор на БЛС в съответствие с чл. 41, пар. 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/945 на Комисията от 12 март 2019 година относно безпилотните летателни системи и операторите от трети държави на безпилотни летателни системи, като се посочва и информацията, която трябва да представят с

оглед личната им идентификация. Възможността за регистриране на оператори от трети държави ще гарантира, че всички оператори, независимо от тяхната страна на произход, ще бъдат подложени на същото ниво на контрол и надзор от компетентните органи на Република България. Това ще увеличи прозрачността и ще гарантира, че всички оператори на БЛС ще работят в съответствие с единни стандарти за безопасност, което е от голямо значение за сигурността и ефективността на всички операции, свързани с тях.

С § 1, т. 2, б. „б“ се предлага допълнение в чл. 4, ал. 2, т. 6, с което се предвижда номерът на застрахователния договор, както и копието от застрахователната полица, да се предоставят само в случай, че сключването на застраховка е задължително. Необходимостта от допълнението се налага поради факта, че се цели осигуряване на пълно съответствие с чл. 14, пар. 2, б. „г“ от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 във връзка с чл. 19а, ал. 1, т. 3 от ЗГВ, както и че съгласно чл. 29, т. 4 и чл. 37, ал. 1, т. 14 от Наредба № Н-6 застраховка „Гражданска отговорност“ се изисква само при полети за спортни и развлекателни цели в случай, че БЛС е с максимална излетна маса над 20 кг, както и за операторите на БЛС, извършващи професионална дейност с БЛС, независимо от теглото на БЛС. В заключение, допълнението цели да осигури яснота за операторите и компетентните органи.

Със създаването в чл. 5 на ал. 7 се предвижда операторът на БЛС да подава искане до Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД ГВА) за промяна на информацията, свързана с регистрацията. Предложеното допълнение ще позволи на ГД ГВА да следи актуалността на информацията, свързана с операторите на БЛС, което ще допринесе и за осъществяването на по-ефективен контрол. Допълнението за подаване на искане за промяна на информацията е взето по примера на Германия.

С § 3 от проекта на наредба се предлага да се създаде раздел III в глава трета от наредбата с наименование „Изисквания към субекта, предоставящ онлайн обучение и онлайн теоретичен изпит за подкатегории А1 и А3 и теоретичен изпит за подкатегория А2 или основен сценарий“. Новият раздел урежда условията и изискванията, на които следва да отговарят лицата, предоставящи онлайн обучение и провеждащи теоретичен изпит за подкатегории А1 и А3, съответно провеждащи допълнителен теоретичен изпит за подкатегория А2 или основен сценарий, както и условията и реда, по които ще се извършва дейността. С новата уредба се създава възможност различни от ГД ГВА субекти да предоставят услуги, свързани с обучение и провеждане на изпити за дистанционно управляващи пилоти за неограничена и специфична категория, съгласно чл. UAS.OPEN.020(4)(6), UAS.OPEN.030(2) и UAS.OPEN.040(3) от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 и чл. UAS.STS-01.020(2) от допълнение 1 към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947. Като правно-организационна форма такива субекти могат да бъдат едноличен търговец или юридическо лице, регистрирано по реда на законодателството на Република

България или по законодателството на държава членка, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария. Крайният удостоверяващ документ за правоспособността на дистанционно управляващия пилот ще продължи да се издава от главния директор на ГД ГВА, така както е предвидено в чл. UAS.OPEN.030(2) и UAS.OPEN.040(3) от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 и чл. UAS.STS-01.020(1)(д)(i) от допълнение 1 на същия регламент.

С въвеждането на одобрените субекти, които да предоставят услуги, свързани с обучение и провеждане на изпити за дистанционно управляващи пилоти, ГД ГВА, като компетентен орган по смисъла на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947, не делегира изцяло горепосочените дейности, а ще продължи да ги предоставя паралелно и в пълен обем. Осигуряването на възможност на лица, различни от ГД ГВА, да предоставят онлайн обучение и теоретичен изпит за A1/A3, както и допълнителен теоретичен изпит за A2 или основен сценарий (STS), няма да окаже въздействие върху авиационната безопасност, поради обстоятелството, че с измененията в наредбата е предвиден ред (§ 13-15), по който ГД ГВА ще извършва надзор над тези субекти с цел тяхното оценяване и контрол на компетентността им да извършват одобрените дейности, в съответствие с предоставените им права по издаденото одобрение. В издадения от ГД ГВА документ, с който фактически се одобряват субектите, извършващи обучение и изпити по чл. 28а, ще бъдат вписани, както срокът на валидност на одобрението, така и обхватът на конкретните права и услуги, които този субект ще може да предоставя.

Със създаването на посочения по-горе раздел III същевременно се определят и изискванията към субектите, които ще предоставят онлайн обучението и ще провеждат изпитите, като се предвижда те да разполагат с подходящи помещения, квалифициран персонал и да осигурят сигурност на информационните системи. Целта е да се гарантира качеството и безопасността на процеса по обучение и провеждане на изпити. На следващо място, се регламентира задължението за предоставяне на информация на ГД ГВА за планираните изпити на месечна база и за кандидатите, успешно положили изпита. Предвижда се информацията относно кандидатите, успешно положили изпита, да се предоставя в 3-дневен срок, което позволява осъществяването на контрол от страна на ГД ГВА с оглед гарантиране еднаквото прилагане на процедурите за обучение и изпити. Въвеждането на изисквания за техническа конфигурация на кандидатите и осигуряването на високо ниво на киберсигурност е от съществено значение за защита на личните данни и предотвратяването на измами при провеждането на изпитите. Регламентирането на реда за съхранение и актуализиране на информацията за кандидатите осигурява пълна проследимост и отчетност на процеса.

С измененията в § 4, т. 1 относно чл. 33, т. 1 се прецизира текстът във връзка с разпоредбите на Търговския закон (ТЗ) относно етапите на производството по несъстоятелност – подаване на молба от кредитор/длъжник, откриване на производство и обявяване в несъстоятелност, както и се създава правна сигурност за възможните етапи от производството по несъстоятелност, които могат да бъдат

открити срещу лицата, подаващи искане за разрешение за експлоатация в рамките на клубове и сдружения за авиомоделизъм. Действащата до момента разпоредба предвижда само два от етапите – поискано пред съд откриване на съдебно производство за обявяване в несъстоятелност или ликвидация, съответно липса на открито съдебно производство за обявяване в несъстоятелност или ликвидация. В ТЗ етапите са три, като в нито един от тях не се подава „искане“, а молба за откриване на производство по несъстоятелност. В първия етап от производството – подаване на молба, на основание чл. 629а от ТЗ съдът има право да наложи предварителни обезпечителни мерки, преди да постанови решението си по молбата за откриване на производство по несъстоятелност, ако това се налага за запазване имуществото на длъжника, по искане на кредитор или служебно. Също така, съдът има право с решението да открие производство по несъстоятелност, като едновременно с това обяви дружеството в несъстоятелност на основание чл. 630, ал. 2 от ТЗ. В допълнение, всеки от етапите би могъл пряко да касае платежоспособността и осъществяването на дейностите, за които се иска разрешение, поради което в тази част следва да се прецизира текстът на декларацията с оглед потенциалните етапи от производството по несъстоятелност.

С предложената редакция на чл. 33, т. 3 (§ 4, т. 2 от проекта) се прецизира текстът по отношение на използването на термина „персонал“. С оглед правно-организационната форма на клубовете и сдруженията за авиомоделизъм, действащи като юридически лица с нестопанска цел, се отчита, че същите могат да имат членове, а отделно от това и служители. Изменението не води до занижаване на изискванията, тъй като задължението за предоставяне на списък касае именно лицата, които притежават ръководни, контролни и други функции в описаните насоки. Така предвидените функционални задължения определят тези лица като отговорни във връзка с дейностите по осигуряване на безопасност при експлоатацията, провеждане на обучение и координация със засегнатите субекти.

Изменението на чл. 37, ал. 2 (§ 5 от проекта) е във връзка с това, че някои професионални дейности с БЛС, извършвани в специфична категория (например експлоатация с ниво на осигуряване и интегритет I и II), са нискорискови, поради което операторът на БЛС декларира голяма част от изпълнението на изискванията, съгласно оценката на риска, извършена по методиката, определена в AMC1 към чл. 11 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 и не се изисква одобряване от страна на ГД ГВА на документацията им. В цитираните разпоредби на европейския регламент подробно са описани всички приложими критерии за оценка на експлоатационния риск, които следва да залегнат в декларацията, депозирана от оператора на БЛС, който извършва дейност в специфична категория. Изготвянето на конкретната оценка на риска съобразно изброените критерии има за цел да гарантира безопасността на всеки етап от планираната експлоатацията на БЛС.

С § 6 от проекта на наредба се предвижда изменение на чл. 42, ал. 2, произтичащо от чл. 12, пар. 5 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947, определящ правата и задълженията на операторите на БЛС, както и документите, които лицата представят пред компетентния орган. В регламента не е разписано задължение за оператора на БЛС към декларацията за експлоатация в съответствие с основен

сценарий да прилага ръководство за експлоатация или друга информация, следователно компетентният орган не може да изисква допълнителна информация. В тази връзка се предлага да отпадне задължението за прилагане към декларацията на документите по чл. 42, ал. 2, т. 1-5. В случай че разпоредбата на чл. 42, ал. 2 остане в сегашната си редакция, това би могло да доведе до констатиране на несъответствие при извършването на стандартизационни проверки от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз.

Заличаването на чл. 46 (§ 7 от проекта) се предлага във връзка с измененията и допълненията в чл. 4, ал. 2, т. 1 и чл. 5, ал. 1.

Промените, предложени с § 8 от проекта, са свързани с отмяната на чл. 46 и препратката към нормата, която се съдържа в чл. 47 от наредбата, като се прецизира чл. 47 и се посочва наименованието на документа, за издаването на който се кандидатства.

С изменението на чл. 51 (§ 9 от проекта) се уточнява кои лица могат да кандидатстват за удостоверение за оператор на лека БЛС – в ГД ГВА могат кандидатстват едноличен търговец или юридическо лице, регистрирано по реда на законодателството на Република България, или юридическо лице, регистрирано в трета държава. Юридическите лица от държава членка, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария кандидатстват в компетентния орган по регистрацията съгласно чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947.

С промените, предвидени в § 10 от проекта, се прецизират разпоредбите на чл. 56, ал. 3 и 6. В действащата разпоредба на чл. 56, ал. 3 се изисква за всеки полет с БЛС в географска зона на БЛС да се кандидатства за разрешение за експлоатация в специфична категория, което се явява допълнителна административна тежест за операторите на БЛС, както и е в несъответствие със случаите, когато експлоатацията на БЛС отговаря на изискванията на неограничена категория, дефинирана в чл. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947, където не се изисква такова разрешение. В тази връзка в чл. 56, ал. 3 се заличава думата „всяка“, а в чл. 56, ал. 6 „разрешение за експлоатация“ се заменя с „разрешение за полет с БЛС“.

С § 11 се изменя чл. 57, ал. 1, т. 2 от наредбата, като в текста се посочва актуалната Инструкция № 245 от 24 април 2024 г. за функциониране на Единна система за гражданско и военно управление на въздушното пространство на предтактическо и тактическо ниво (обн., ДВ, бр. 41 от 2024 г.). С предложеното допълнение в чл. 57, ал. 2 се добавя и другата възможност за полети с БЛС в географски зони на БЛС, а именно след получаване на разрешение за полет с БЛС, като по този начин се уреждат двата варианта на полети с БЛС в географски зони на БЛС – в неограничената категория, след получаване на разрешение за полет с БЛС, или в специфичната категория след получаване на разрешение за експлоатация.

С измененията и допълненията, предложени в § 12-14 от проекта, се осигурява правна рамка за осъществяване на надзор над лицата по чл. 28а, което ще осигури тяхното правилно функциониране, спазване на изискванията и съответствието с

определените правила. Предлаганите разпоредби допълват чл. 60 (§ 12), чл. 62 (§ 13) и чл. 63 (§ 14), в които са описани субектите, подлежащи на надзор, способите за осъществяване на надзор, сроковете, в които се изпълняват, както и класификация на видовете нарушения. С посочените промени по отношение на лицата по чл. 28а, ал. 1 се въвеждат същите правила за надзор, прилагани и към останалите оператори на БЛС, което гарантира постоянния контрол над тях с цел спазване на изискванията.

С § 15 – 18 от проекта се предлагат промени, които се отнасят до временното спиране, ограничаване или отнемане на правата на издаденото одобрение на лицата по чл. 28а. С промените в чл. 64 и чл. 65 (съответно § 15 и 16) се прецизират разпоредбите, свързани с временното спиране на правата; с измененията и допълненията в чл. 66 (§17) се въвеждат разпоредбите, свързани с ограничаване на правата, а с измененията и допълненията в чл. 67 (§18) се въвеждат разпоредбите, свързани с отнемането на правата по издаденото одобрение. С посочените изменения и допълнения се предлага приложението на хипотезите за спиране, ограничаване и отнемане на права да обхваща и лицата по чл. 28а, ал. 1 при положение, че се констатират нарушенията, посочени в нормите на чл. 65, чл. 66 и чл. 67. Следствие на предложените изменения субектът по чл. 28а, ал. 1 ще търпи същите негативни последици, както и всички останали субекти, притежаващи удостоверение за оператор на леки БЛС, разрешение за експлоатация в специфична категория, разрешение за експлоатация в рамките на клубове и сдружения за авиомоделизъм или приета декларация за експлоатация и декларация за извършване на професионална дейност в неограничена категория.

С § 19 се предлага навсякъде в наредбата да се заличат думите „като квалифициран орган съгласно чл. 69 от Регламент (ЕС) 2018/1139“. Съгласно действащите разпоредби онлайн обучението и онлайн изпита за подкатегории за А1 и А3 и допълнителните теоретичните изпити за А2 и основен сценарий (STS), посочени и в параграфи UAS.OPEN.020, UAS.OPEN.030 и притурка А към глава 1 на допълнение 1 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947, въз основа на които се издават съответните свидетелства на дистанционно управляващ пилот, се провеждат от ГД ГВА или от субект, определен от ГД ГВА като квалифициран орган съгласно чл. 69 от Регламент (ЕС) 2018/1139. Изискването този субект да бъде квалифициран орган обаче не е предвидено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947. В тази връзка е необходимо наредбата да бъде приведена в съответствие с европейското законодателство и да не въвежда по-тежки механизми и изисквания, което обосновава и предложената промяна. Квалифициран орган съгласно чл. 69 от Регламент (ЕС) 2018/1139 е орган, на който националните компетентни органи, в случая ГД ГВА, могат да разпределят свои задачи, свързани със сертифицирането и надзора. В чл. 3, т. 9 от Регламент (ЕС) 2018/1139 е дадено определение за „сертифициране“, което означава „всяка форма на признаване, в съответствие с настоящия регламент и въз основа на адекватна оценка, че юридическо или физическо лице, продукт, част, немонтирано оборудване, оборудване за дистанционно управление на безпилотни въздухоплавателни средства, летище, летищно оборудване, свързано с безопасността, система за УВД/АНО, съставен елемент на УВД/АНО или летателен тренажор отговаря на приложимите изисквания

на настоящия регламент и на делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на него, чрез издаването на сертификат, удостоверяващ това съответствие“. Изискването този субект да бъде квалифициран орган обаче не е предвидено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947. В тази връзка се предлага наредбата да бъде приведена в съответствие с европейското законодателство и да не въвежда по-тежки механизми и изисквания, което обосновава и предложената промяна.

Вера Панова

Главен юрисконсулт

Отдел „Правни дейности“, дирекция "Административни, правни и финансови дейности"

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“

Тел.: 02/937 1028

E-mail: vpanova@caa.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-6 от 11.04.2023 г. за условията и реда за експлоатацията на безпилотни летателни системи и надзора над техните оператори - вер. 1.0 | 27.06.2025](#)

[Доклад към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-6 от 11.04.2023 г. за условията и реда за експлоатацията на беспилотни летателни системи и надзора над техните оператори - вер. 1.0 | 27.06.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

[Справка за получените предложения/съобщение - вер. 1.0 | 22.12.2025](#)

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 28.06.2025

Приключване на консултацията - 27.07.2025

Справка за получените предложения - 22.12.2025

[Справка за получените предложения/съобщение](#)